Přibude jen 15 kilometrů nových dálnic

Tomáš Volf

Dálniční síť v Česku by se v příštím roce měla podle Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD) rozšířit pouze o 15,4 kilometru. Letos silničáři zprovoznili 21,2 kilometru nových dálnic. Přitom původně ŘSD hovořilo o zhruba 25 km v obou letech, a premiér Petr Fiala (ODS) v létě mluvil dokonce o 40 kilometrech.

Velký dálniční rozkvět slibují silničáři až pro rok 2024

„Mezi letos zprovozněnými stavbami je klíčový zejména další úsek D35 mezi Časy a Ostrovem a část dálničního obchvatu Frýdku-Místku," řekl Právu mluvčí ŘSD Jan Studecký.

Uvedený obchvat bude dokončen příští rok, kdy má být uveden do provozu ještě úsek D7 u Loun či D48 u Bělotína.

Cena dálniční známky se nemění

„Nejvýznamnější dálniční stavbou, která byla letos zahájena, je samozřejmě poslední úsek D1 mezi Říkovicemi a Přerovem. Dále se podařilo zahájit další úseky dálnic D3, D6, D7 a D55," zrekapituloval uplynulý rok Studecký.

Velký dálniční rozkvět slibují silničáři až pro rok 2024, když má přibýt 118 kilometrů dálnic. Bude to i v důsledku skluzu u některých staveb, například úseku jihočeské D3 Hodějovice–Třebonín. Tam se plánované otevření posunulo z roku příštího právě na rok 2024.

V přespříštím roce by měly být otevřeny také další rozsáhlé úseky D3, ale i D4 a D49.

Dálniční známky řidičům ani v příštím roce nezdraží. Nadále budou platit 1500 korun za roční známku, 440 Kč za třicetidenní a 310 Kč za desetidenní známku.

Ekologická auta na CNG a biometan platí polovinu, elektromobily a veterány se zvláštní značkou neplatí nic.

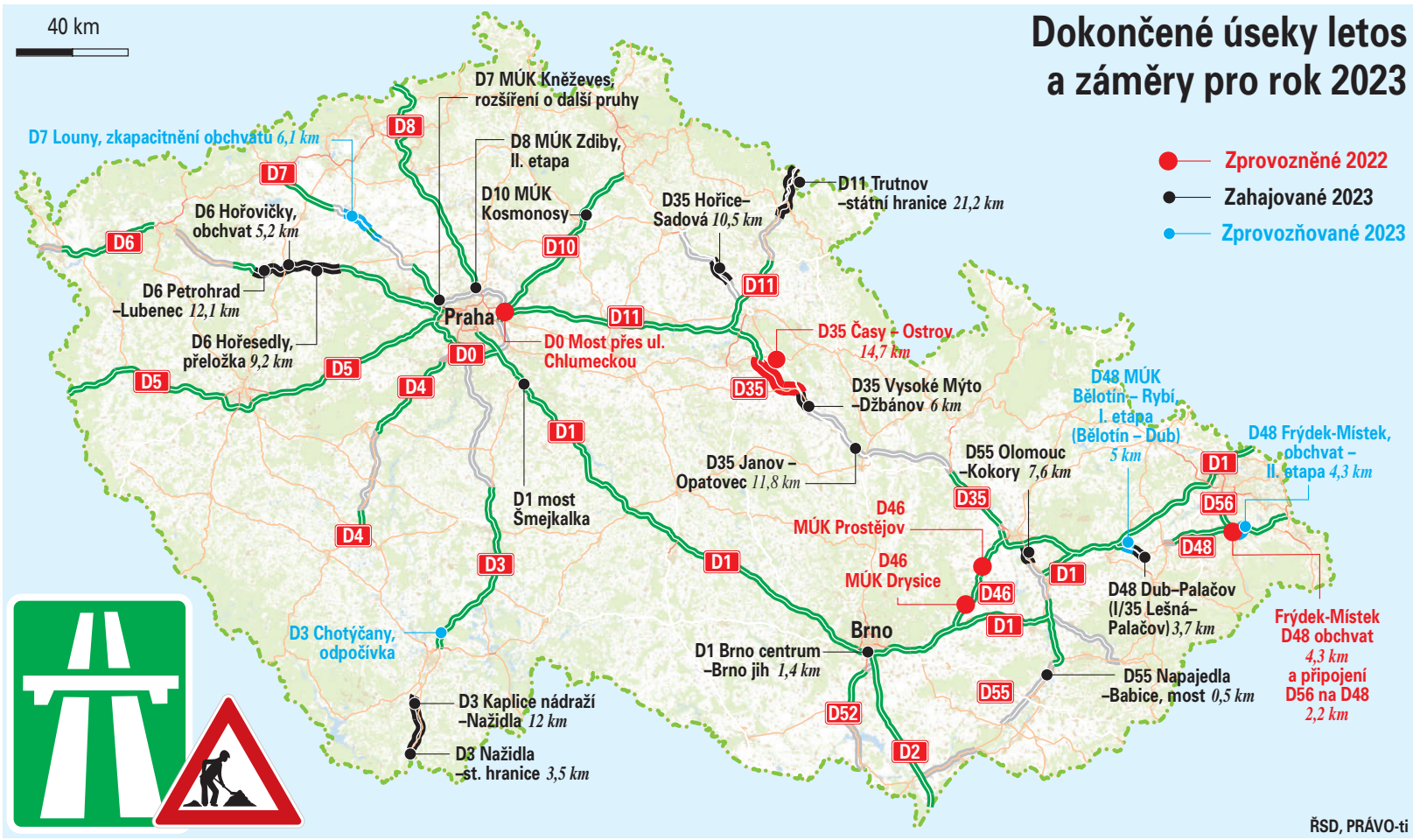

Úleva za dar Ukrajině

Zaměstnanec, který poskytne finanční dar Ukrajině prostřednictvím ukrajinského velvyslanectví v Praze a pouze z tohoto titulu si bude chtít snížit základ daně, nebude muset podávat daňové přiznání. Jeho zaměstnavatel by to mohl vyřešit v daňovém zúčtování.

Pokud někdo ubytuje ukrajinské uprchlíky a dostane na jejich ubytování příspěvek podle zvláštního zákona, nebude se tento příspěvek započítávat do vlastních příjmů manžela či manželky pro účely uplatnění daňové slevy na manželku či manžela. **(svj)**

Paušálový limit vzroste na dva miliony

Daňový balíček pro rok 2023 přinese řadu změn. Mezi nejvýznamnější opatření patří zdvojnásobení hranice pro povinnou registraci k plátcovství daně z přidané hodnoty (DPH) z milionu na dva miliony korun ročního obratu. Na stejnou částku zvyšuje i hranici pro využití paušální daně.

Daňové podmínky se tím změní pro desítky tisíc podnikatelů a živnostníků. Dobrovolná paušální daň bude nově rozdělená do tří pásem. V prvním budou především OSVČ s ročním příjmem do milionu bez ohledu na typ samostatné činnosti. Paušální daň by pak pro ně měla příští rok vycházet na 6200 Kč měsíčně.

Ve druhém pásmu jsou živnostníci s příjmem do 1,5 milionu korun bez ohledu na typ činnosti. Jejich daň vychází na 16 tisíc Kč měsíčně. Třetí pásmo je určeno pro OSVČ s příjmem do dvou milionů bez ohledu na činnost. Ti budou mít daň 26 tisíc Kč měsíčně.

Zrychlené odpisy budou ještě rok

Vstupem do paušálního daňového režimu mají OSVČ jednou měsíční daňovou platbou uhrazeno důchodové pojištění, zdravotní pojištění i daň z příjmu. Odpadá jim administrativa i důvod ke kontrolám ze strany finančního úřadu. Řadě OSVČ se to ale přesto nevyplatí, protože český daňový systém jim nadále umožňuje neplatit daň žádnou.

Schválená legislativa také prodlužuje do konce příštího roku možnost rychlejších odpisů některých skupin podnikatelského majetku. Zákonodárci rovněž zvýšili částku ročních příjmů, do níž nemusí poplatník podávat daňové přiznání, z 15 tisíc korun na 50 000 Kč.

Z dalších změn od 1. ledna dojde k pětiprocentnímu navýšení všech sazeb spotřební daně z tabákových výrobků a zahřívaných tabákových výrobků. Od 1. července do 30. listopadu 2023 pak umožní tzv. daňové milostivé léto lidem zbavit se zbytečné zátěže zejména bagatelních nedoplatků. **(svj)**

EET končí

Od nového roku jsou podnikatelé zákonem zbaveni povinnosti elektronicky evidovat tržby. EET přitom už od jara 2020 byla pozastavena v souvislosti s covidovou pandemií.

Vyšší podpora zkrácených úvazků

Od února mohou firmy a podnikatelé získat slevu na sociálním pojištění, pokud zaměstnají lidi mladší 21 let, studenty, pracovníky starší 55 let, ale i ty, kteří pečují o dítě do deseti let věku, jsou zdravotně postižení, případně čerstvě absolvovali rekvalifikaci. Sleva se bude vztahovat na zaměstnance, kteří pracují 8 až 30 hodin týdně. Odečítá se od sociálního pojištění hrazeného zaměstnavatelem, a to ve výši 5 % z vyměřovacího základu zaměstnance.

Snazší home office

V průběhu roku se podle chystané novely zákoníku práce těhotným ženám, rodičům, pěstounům či prarodičům pečujícím o dítě do devíti let věku, ale i těm, kteří se starají o silně hendikepovaného člověka, usnadní cesta k práci z domova. Budou moci požádat svého zaměstnavatele, pokud to charakter jejich práce dovolí, o převedení na tzv. home office a ten jim bude muset pod sankcemi vyhovět.

Nižší pojistné pro pracující seniory

Pracující senioři by měli podle ministerstva práce od července platit nižší sociální pojištění. Zaměstnanci by ho neplatili vůbec, živnostníci a podnikatelé snížené o 6,5 procentního bodu. Tedy 22,7 procenta z vyměřovacího základu namísto 29,2 procenta. Ale nebude už se jim navyšovat starobní důchod za práci při jeho pobírání. Návrh musí ještě schválit vláda a parlament.

Žádost o penzi přes internet

Lidem, kteří si chtějí zažádat o penzi, zřejmě odpadne od poloviny roku cesta na okresní pobočku České správy sociálního zabezpečení. O důchod totiž bude možné požádat přes internet. Předpokládá to chystaná novela zákona o sociálním zabezpečení. **(pcl)**

Portál to řidičům usnadní

V příštím roce postupně nabídne další služby řidičům, ale i pilotům či kapitánům lodí webový Portál dopravy, který ministerstvo dopravy spustilo nedávno. Vedle žádosti o řidičský průkaz či průkaz řidiče taxislužby online by měl například na vyžádání rozesílat SMS o připsání trestných bodů za přestupky.

„Taktéž chceme portál zpřístupnit pro právnické osoby a nabídnout elektronickou úhradu správních poplatků na všechny úřady," řekl ministr dopravy Martin Kupka (ODS).

S veteránem na STK

V první polovině roku také vstoupí v platnost novela zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích. Mezi klíčové změny patří možnost rezervovat si SPZ 30 dní dopředu, což je užitečné hlavně pro firmy pro vyřizování potřebných povolení předem.

Platnost evidenční kontroly se prodlouží z 30 dnů na jeden rok.

Majitelé historických vozidel budou muset nově v pětiletém intervalu na kontrolu do stanice STK. Dosud kontroly probíhaly po dvou letech, ale jinde než na STK.

Změna vyvolala mezi majiteli veteránů velkou diskusi, obávají se třeba, jak bude na STK vypadat kontrola emisí. **(tov)**

Ilustrační foto archiv

VODÁCI S PIVEM. Vodákům už nebude hrozit pokuta, pokud si dají jedno pivo či jiný alkohol v tak malém množství, aby při kontrole hladina v krvi nepřekročila 0,5 promile. Tolerance platí pro vůdce malého plavidla bez motoru na úsecích řek bez nákladní dopravy. Za alkohol nad limit bude dál hrozit pokuta až 100 tisíc Kč. **(tov)**

Datové schránky podnikatelům

Všichni podnikatelé, firmy a další právnické osoby včetně nadací či společenství vlastníků jednotek budou muset pro komunikaci s úřady používat datové schránky. Cílem je zrychlit komunikaci, stát také bude mít větší jistotu doručení oproti doporučenému dopisu a ušetří na poštovném.

Těm, kteří schránky dosud nemají, budou zřízeny automaticky. Fyzických osob se povinnost proti původním plánům nakonec netýká.

„Všem povinným bude datová schránka postupně zřizována na začátku roku, ve vlnách až do 31. března. Přihlašovací údaje přijdou ještě obyčejnou poštou," řekla Právu Eva Svobodová, ředitelka Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR.

Uživatelé se budou muset do 15 dnů od zřízení do schránky přihlásit. Pokud tak neučiní, schránka se zprovozní automaticky.

„Datové schránce je nutné věnovat pozornost, neboť v danou chvíli s podnikatelem začne státní správa plně komunikovat jejím prostřednictvím. Tedy i při nevyzvednutí dokumentu z datové schránky nastává tzv. fikce doručení," upozornila Svobodová.

Ministerstvo vnitra radí nastavit si upozornění na doručenou zprávu na e-mail, což je zdarma, nebo prostřednictvím SMS, což stojí 3 Kč. Pokud má podnikatel omezený nebo nemá žádný přístup na internet, je vhodné požádat o zřízení schránky a svěření přístupu účetní. **(tov)**

Soudy budou zveřejňovat rozhodnutí ke korupci

Legislativní novinkou účinnou od Nového roku bude zveřejňování pravomocných rozhodnutí okresních, krajských a vrchních soudů v trestných činech týkajících se korupce – tedy přijetí úplatku, podplacení a nepřímého úplatkářství.

„Následně si může zájemce o obsah rozhodnutí dovodit, jak reálně mohou soudy jeho vlastní věc rozhodnout, pokud by se stala předmětem soudního řízení," řekla Marcela Nevšímalová z tiskového oddělení ministerstva spravedlnosti.

Dodala, že tento náhled bude vždy pouze orientačního charakteru, protože každé soudní řízení se skutkovými a právními otázkami odlišuje.

Rozhodnutí bude také pseudonymizované, tedy se začerněnými jmény nejen konkrétních osob, ale také údajů firem nebo úřadů. **(hat)**